

1 KRÓNIKÁK 1-11.

A nemzetségtáblázat Ádámmal kezdődik.

*Ádám, Sét, Enós,
Kénán, Mahalalél, Jered,
Énók, Metúselah, Lámek,
Nóé, Sém, Hám és Jáfet.*

Jáfet Nóénak volt az egyik fia.

Ezek után Jáfet néhány utódát sorolja, majd félbe hagyja az ő ágát, ugyanígy a Hám ága esetében is, és végül a Sét utódaival kezd foglalkozni, mert az ő utódai közül született Ábrahám, aztán Dávid, aztán a Krisztus. Ez az a vonal, amelyet az Írások végigkövetnek.

Jáfet utódai az európaiak és az oroszok voltak, akik észak és nyugat felé mentek.

Hám utódai voltak azok, akik Izraeltől dél felé indultak, az afrikai kontinensre.

Sém pedig az izraeliek és a keleti népek ősapja volt.

A 19.-ik fejezetben olvashatunk Pelegről, akinek az idejében a Föld elosztódott. Hogy ez pontosan mit jelent, az elég kétséges. Lehet, hogy ez egy Babel tornyára történő utalás, amikor az emberek elkülönültek egymástól, összekeveredtek a nyelvek, és attól kezdve nemzeti csoportokat formáltak.

Mások szerint ez egy hatalmas földmozgást okozó katasztrófa ideje volt, amikor a kontinensek egymástól elválasztódtak, hisz egy időben talán minden kontinens egybefüggő terület volt.

*Sém, Arpaksad, Selah,
Héber, Peleg, Reú,
Szerúg, Náhór, Táré,
Abrám, azaz Ábrahám.
Ábrahám fiai Izsák és Izmael voltak.*

Ez egy közvetlen vonal Sémtől Ábrahámgig, és az 1Mózesből már az is kiderült, hogy Sém még életben volt, amikor Ábrahám megszületett.

Aztán Izmael gyermekei, és Ábrahám többi gyerekei, majd Izsák és az ő fiai következnek.

Aztán egy ideig Ézsau fiait követjük, akik az edómik lettek, majd a második fejezettől kezdve Ézsau ikertestvérenek, Jákóbnak a leszármazottjait követhetjük nyomon. Júda leszármazottjai következnek, és ezen az ágon keresztül eljutunk Isai gyökeréhez, aki Dávid, Isai 7.-ik fia volt.

A Királyokban olvashattunk Dávid vezéréről, Joábról, aki sok problémát okozott Dávidnak, annak ellenére, hogy hatalmas hadvezér volt. Ő és testvére Abisaj Dávid unokafivérei voltak, Dávid hugának fiai.

Dávidtól visszaugrunk a júdai Káleb családjához, aki Józsuéval együtt jó híreket hozott az Igéret földjéről, amikor a kémkedéséből visszatért. A fejezet további része az ő leszármazottjait sorolja fel.

A harmadik fejezetben Dávid családjáról olvashatunk, és minden Hebronban, majd Jeruzsálemben született gyereke fel van itt sorolva. Aztán Dávid leszármazottainak sorát olvashatjuk, egészen a fogságba

hurcoltatás idejéig a 10.-ik verstől kezdve. Így jutunk el Cidkijjáig, aki az utolsó júdai király volt, akit Babilónba hurcoltak el, és ezzel ér véget Dávid uralkodó dinasztiája.

A negyedik fejezetben Kálebtől kiindulva Húron keresztül jutunk el a 9.-ik versben Jabéchoz, aki valami miatt kitűnt a többiek közül:

Jabéc tekintélyesebb volt testvéreinél. Anyja nevezte el Jabécnak, mert ezt mondta: Bizony fájdalommal szültem őt!

Jabéc szomorúságot jelent, de nem tudom, hogy hogy lehet egy ilyen nevet ragasztani egy gyerekre. Lehet, hogy nehéz terhesség volt, vagy a gyerek fizikailag nem volt ép, és így kaphatta ezt a nevet. De nem ez teszi különbbé a többiektől, hanem az, hogy ő az imádság embere volt:

Jabéc segítségül hívta Izráel Istenét, és ezt mondta: Bárcsak nagyon megáldanál engem, és kiszélesítenéd határomat, velem lennél, és megoltalmaznál a bajtól, hogy ne érjen fájdalom! És megadta neki Isten, amit kért.

Sajnos kevés odaszánt imádkozó férfi van, pedig ők nagyon sokat tudnak tenni Isten dicsőségére. Szeretnék ezzel kapcsolatba egy könyvet ajánlani: Az imádság ereje (Power through Prayer) – E.M. Bounds. Andrew Murray is írt egy nagyon jó könyvet az imádságról.

Amikor ezekről az imádkozó férfiakról olvasok mindig arra vágyom, hogy szívem szerint én is az imádság emberévé váljak. Tudom, hogy nem imádkozom eleget. Ezek az emberek naponta órákon keresztül imádkoztak, mi pedig azt gondoljuk, hogy cselekednünk kell Istenért, mintha a tetteinkkel olyan sokat tudnánk elérni. Meg vagyok győződve, hogy az imádságon keresztül sokkal többet tudunk tenni Isten dolgaiban, mint bármely erőfeszítésünkkel, főleg, ha azokkal kapcsolatban nem imádkozunk.

Kérdezhetitek, hogy ha én nem vagyok az imádság embere, akkor hogy lehet, hogy az Úr oly sokat tett a szolgálatodon keresztül? Ez azért van, mert sokan imádkoznak értem, és nagyon értékelem a ti imádságaitokat, mert minden, ami itt történik az ima következményeként létezik. Évekkel ezelőtt, amikor csak 25-en voltunk, akkor javasoltuk, hogy a reggeli, déli és vacsora imádságokhoz adjanak hozzá egy kicsit. Miután megkérték az Urat, hogy áldja meg az ételüket, még hozzátették „és Uram, kérlek áldd meg a Calvary Chapel-t”. Az Úr megáldotta.

Az emberek jönnek és tanulmányozzák ezt a gyülekezetet, de soha sem nézik, sosem érdekli őket, hogy milyen hatalmas szerepe van az imának a Calvaryban. Nem jönnek ide éjszaka, hogy lássák, hogy egész éjjel imádkoznak az emberek az imaszobában a gyülekezet és az emberek szükségleteiért. Pedig milyen hatalmas erőt mozgósítanak azok az emberek az éjszakai imaszolgálaton keresztül. Minden férfinak tudom ajánlani, hogy kezdjen el részt venni ebben a szolgálatban.

A nők is több imacsoportot hoztak létre: A hétfő reggelit itt a gyülekezetben, és nagyon sokat az otthonaikban. A nők egész nap, a férfiak egész éjjel imádkoznak, így nem csoda, hogy Isten megáldja ezt a gyülekezetet. Jabéc is imádkozott, igaz, hogy saját magáért tette ezt:

Jabéc segítségül hívta Izráel Istenét, és ezt mondta: Bárcsak nagyon megáldanál engem, és kiszélesítenéd határomat, velem lennél, és megoltalmaznál a bajtól, hogy ne érjen fájdalom! És megadta neki Isten, amit kért.

Isten meg akar áldani titeket és engem is, és ez nagyszerű dolog, ha az ember erre rájön. Hisz önmagamra tekintek, és csak csodálkozom, hogy vajon hogyan tud engem Ő megáldani? De nem azért áld meg

engem, mert én jó vagyok, hanem azért, mert Ő ilyen jó, és szereti megáldani az embereket. Szükségem van az áldásokra, szeretem és akarom az áldásokat. Istenem áldj meg engem és szélesítsd ki a határait!

Az egyik leggyakoribb problémánk az, hogy beszűkülünk, szeretjük meghúzni a határainkat: ez a mi gyülekezetünk, azok meg ott baptisták, egyebek, nekünk meg különlegesen kizárólagos gyülekezetünk van. Ostobaság! Nincs semmiféle kizárólagosságunk Istennel kapcsolatban. Énekeltük azt, hogy Jézus szeret, mindnyájunkat egyben, téged és engem, mindenkit egyszerre. Az Úr nincs tekintettel a személyekre, a gyülekezetekre.

Istenem, szélesítsd ki a határainkat, hadd lássunk túl a szűk felekezetedin. Rájöttem, hogy minél lelkibb lesz egy ember, annál kevésbé tarja fontosnak a felekezetedet, és nem a saját, hanem az Ő gyülekezetéről kezd beszélni, és azt látja, hogy ebbe beletartoznak katólikusok, reformátusok, luteránusok, és az egész nagy csapat. Észreveszi, hogy Istennek terve van minden felekezettel, azért hozta őket létre.

A szekták egyik jellemzője a szűklátókörűség, mert azt tartják, hogy egyedül csak ők vannak a valóban igaz úton, ők ismerik csak az igazságot. Ez testi dolog, ahogy Pál is mondta, hogy milyen dolog, hogy azt tartják, hogy egyik Appolósé, a másik Pálé? Ez csak egy személy lelki kiskorúságát mutatja, aki még mindig a testnek engedelmeskedik a lélek helyett.

Jabéc még azt kéri, hogy oltalmazza meg Isten őt a bajtól és legyen vele mindig. Ezt nevezem előrelátásnak, amelyre mindnyájunknak nagy szüksége van. Az emberekkel manapság az a baj, amit Péter is megfogalmazott, hogy csak azt látják, ami közel van, azt nem ami távol. Csak az azonnal előnyökre koncentrálnak, és ez mindig a Sátán csapdája! Rövidítéseket akarunk, nem kell Isten útján menjünk, hisz a Sátán mindig felajánlja az azonnal kielégülést. Nem kell a kereszt útjára lépni, azonnal is megkaphatod, csak térj le Isten útjától. Lehet, hogy az azonnali izgalmak hatalmasak és lélegzetelállítóak, de ennek az útnak a vége mindig a pusztulás és a pusztítás.

Néha jó lenne, ha mindnyájan ott ülhetnétek az irodámban, és hallgathatnátok a szomorú történeteket, csak azért, mert valaki letért Isten útjáról, hogy azonnal kielégülést találjon. Akkor nem lehetett velük beszélni, mert azt mondták, hogy rám nem vonatkozik Isten Igéje. Hogy lehet az, hogy mindig azt gondoljuk, hogy a mi esetünk kivétel Isten törvényei alól? Nem lehet Isten ellen harcolni, és győzni.

A nemzetségtáblázatban a 24.-ik verstől kezdve Simeon családját olvashatjuk, akik közül 500-an Édomba mentek.

Ezért elmentek Gedór felé, a völgy keleti részéig, hogy ott keressenek nyájaiknak legelőt.

Találtak is kövér és jó legelőt. Az a föld pedig tágas, nyugalmas és csendes volt. Azelőtt hámiak laktak ott, de Ezékiásnak, Júda királyának az idejében eljöttek ezek a név szerint följegyzettek, szétverték azoknak a sátraikat, és kiirtották a meúniakat, akiket ott találtak. Így van ez ma is. A helyükre telepedtek, mert ott találtak nyájaiknak legelőt.

És közülük, Simeon fiai közül ötszáz ember elment a Széir-hegységbe, Jisí fiainak, Pelatjának. Nearjának, Refájának és Uzzíélnek a vezetésével.

Leválták Amálék menekültjeinek a maradékát, és ott laknak a mai napig is.

Simeon törzse az egyike volt az északi királyságbeli törzseknek, és ezek közül mentek néhányan a Széir hegységbe.

Az 5.-ik fejezetben Rúbenről olvashatunk és az ő fiairól, aki elvesztette az elsőszülöttségi jogát, és ezt a József fiainak adták.

Rúbennek, Izráel elsőszülöttjének a fiai. Ő volt az elsőszülött, de mivel bemocskolta apja ágyát, elsőszülöttségi joga Izráel fiának, Józsefnek a fiaira szállt. Mégsem írták be elsőszülöttségét a származási jegyzékbe, mert Júda hatalmasabb volt testvéreinél, és fejedelem is származott belőle, bár az elsőszülöttségi jog Józsefé volt.

Rúben törzséről olvashatjuk a 9.-ik versben, hogy

napkelet felé pedig az Eufrátesz folyamig terjedő pusztá széléig terjeszkedett, mert elszaporodott a jószáguk Gileád földjén.

Ez a mai Irak területén van.

A 25.-ik versben olvashatjuk a Rúben, Gád és Manassé törzsének a feléről, hogy

hűtlenné váltak őseik Istenéhez, mert az ország népeinek az isteneivel paráználkodtak, amely népeket Isten kipusztított előlük.

Ezért arra indította Izráel Istene Púl asszír királynak és Tiglat-Pilezer asszír királynak a lelkét, hogy fogságba vigye a rúbenieket, a gádiakat és Manassé törzse felét. Elvitte őket Halahba és a Hábór mellé, Hárába és Gózán folyója mellé. Ott vannak ma is.

Ők estek el elsőnek, akik a Jordán folyó keleti felén telepedtek le.

A 6.-ik fejezetben a Lévi törzsét követhetjük, amely a papok törzse volt.

Lévi fiai Gérsón, Kehát és Merári voltak...

Kehát fiai voltak: Amrám, Jichár, Hebrón és Uzziél...

Amrám nemzetségéből született Áron, Mózes és Mirjam.

Ezeket állította be Dávid az ÚR házába az éneklés vezetésére, miután a ládát ott elhelyezte, hogy végezzék az éneklés szolgálatát a kijelentés sátrának a hajléka előtt, amíg Salamon föl nem építette az ÚR házát Jeruzsálemben; szolgálatban álltak rendtartásuk szerint.

Ezek álltak szolgálatban fiaikkal együtt: a kehátiak fiai közül Hémán, az énekes, aki Jóél fia, aki Sámuel fia,...

Dávid kijelölte ezeket, akiknek csak az volt a dolguk, hogy ott üljenek a sátorban, és énekeljenek az Úrnak. Néha jönnek hozzánk olyan hölgyek, akik gyakorolnak itt a gyülekezet orgonáján, és én nagyon szeretem, ha a szól a zene a gyülekezetben. Nagyszerű dolog, hogy itt az Úr házában szóljon állandóan a dicsőítő ének.

Áron és fiai viszont az áldozatokat mutatták be az égőáldozati oltáron és az illatáldozati oltáron, továbbá ők végezték a szentek szentjének minden teendőjét, és engesztelést szereztek Izráelnek, egészen úgy, ahogyan Mózes, az Isten szolgája megparancsolta.

A továbbiakban felsorolja azokat a városokat, amelyeket a különböző törzsek területén a papoknak adtak.

A 7.-ik fejezetben Isakkár törzsét olvashatjuk, a 6.-ik verstől a benjáminiak, a 13.-iktól kezdve a Naftali törzse, a 14.-iktól Manassé, a 20.-iktól Efraim.

A 8.-ik fejezetben a Benjáminiak közül Kis családját és Sault olvashatjuk, aki Izrael első királya lett. A 33.-ik vers:

Nér nemzette Kíst, Kís nemzette Sault, Saul nemzette Jónátánt, Malkisúát Abinádábot és Esbaalt.

A 9.-ik fejezet:

Egész Izráelt származási jegyzékbe vették, és beírták őket Izrael királyainak a könyvébe. A júdaiakat fogságba vitték Babilóniába hűtlenségük miatt.

Majd ismét a papok és a lévíták származási táblázatát olvashatjuk. A 26.-ik versben:

Mert az állandó megbízatás a négy főkapuőré volt, akik lévíták voltak. Ők voltak az Isten háza kamráinak és kincseinek a felügyelői.

Az Isten háza körül töltötték az éjszakát, mivel rájuk volt bízva az őrködés, és ők nyitották ki minden reggel az ajtókat.

A közülük valókra voltak bízva az istentiszteleti fölszerelések. Ezeket megszámlálva kellett bevinniük és megszámlálva kellett kihozniuk.

A közülük valók tartották számon a fölszerelést, a szentély egész fölszerelését: a finomlisztet, a bort, az olajat, a tömjént és a fűszereket is.

De a papságból valók keverték a fűszerekből a kenetet.

Majd ismét a zenészekről lesz szó:

Az énekesek, a kamrákban tartózkodó lévíták családfői, fel voltak mentve minden egyéb alól, mert éjjel-nappal ez a feladat volt rájuk bízva.

Ez nagyszerű foglalkozás lenne. Fizetést kapni Isten dicsőítéséért.

Aztán ismét Saul leszármazottjairól olvashatunk, majd a 10.-ik fejezetben ismét elolvashatjuk, hogyan esett el Saul:

A filiszteusok háborút viseltek Izrael ellen, és az izráeliek megfutamodtak a filiszteusok előtt. Hullottak a sebesültek a Gilbóa-hegyen.

A filiszteusok Saulnak és fiainak a nyomába szegődtek, és megölték a filiszteusok Jónátánt, Abinádábot és Malkisúát, Saul fiait.

Nagyon heves volt a küzdelem Saul körül, amikor rátaláltak az íjászok. Meg is sebesítették az íjászok, ezért ezt mondta Saul a fegyverhordozójának: Húzd ki a kardod, és szúrj át velem, hogy ha ideérnek ezek a körülmételetlenek, ne űzzenek gúnyt belőlem. De a fegyverhordozó nem akarta, mert nagyon félt. Ekkor fogta Saul a kardját, és beledőlt.

Amikor látta a fegyverhordozó, hogy meghalt Saul, ő is a kardjába dőlt, és meghalt.

Így halt meg Saul és három fia, és vele együtt egész háza népe is meghalt.

Amikor látták mindazok az izráeliek, akik a völgyben laktak, hogy azok megfutamodtak, és hogy Saul is meghalt fiaival együtt, elhagyták városaikat és elmenekültek. A filiszteusok pedig odajöttek, és letelepedtek azokban.

Másnap eljöttek a filiszteusok, hogy kifosszák az elesetteket. Megtalálták Sault és a fiait, amint ott feküdtek a Gilbóa-hegyen.

Kifosztották őt, magukkal vitték a fejét és a fegyvereit, és körülvitették a filiszteusok országában, hogy megvigyék az örömhírt bálványaiknak és a népnek.

Fegyverzetét isteneik házában helyezték el, koponyáját pedig Dágón templomában akasztották fel.

Amikor azonban meghallották a jábés-gileádiak, hogy mit tettek Saullal a filiszteusok, elindultak a harcosaik, levették Saulnak és fiainak holttestét, és elvitték Jábésba. Ott temették el csontjaikat Jábésban egy tölgyfa alatt, és bőjtöltek hét napig. Így halt meg Saul a hűtlensége miatt, mert hűtlen lett az ÚRhoz, és nem fogadta meg az ÚR szavát. Sőt szellemet idéztetett, és azt kérdezte meg, nem az URat kérdezte meg. Ezért ölette meg őt, a királyságot pedig Dávidra, Isai fiára ruházta.

Amikor Isten kiválasztotta Sault, akkor Saulnak hatalmas előnye volt: alázatos, jó családból származott, igazi vezető, bátor. De sajnos néhány győzelem után, amikor a nők kijöttek és a győztes harcok után énekelni kezdtek az ő hőstetteiről, kezdte elfogadni az emberek imádatát, a büszkeség kezdett beférkőzni az életébe, és végül ez el is pusztította őt. Az alázat eltűnt és végül féltékenység költözött be Dávid iránt, majd engedetlen az Úr parancsaival szemben, és végül még a szellemidézőhöz is elment, hogy tőle tudja meg a jövőjét. Ezért Isten megengedte, hogy meghaljon a Gilboa hegyén.

A 11.-ik fejezetben Dávidról:

Ezután egész Izráel összegyűlt Dávidhoz Hebrónba, és ezt mondták: Nézd, mi a te csontod és húsold vagyunk! Azelőtt is, amikor még Saul volt a király, te vezetted harcba és te hoztad vissza Izráelt, és ezt mondta neked Istened, az ÚR: Te leszel népemnek, Izráelnek a pásztora, te leszel népemnek, Izráelnek a fejedelme.

Dávidnak az Úr kettős felelősséget adott: egyik, hogy pásztor legyen, másik, hogy vezesse őket. Dávidot Isten szíve szerinti emberként ismerjük, mert az ő szíve pásztorszív volt. Pásztorként ideálisan töltötte be a király szerepét, mert állandóan a nyájjal törődött, amelynek a legfontosabb szükséglete az, hogy etessék. Az Újtestamentumban ugyanez a gondolat bukkan fel ismét, amikor Jézus megkérdezi Pétertől, hogy „szeretsz engem?” Igen. „Akkor legeltesd a nyájamat.”

Később Péter azt írta, hogy „legeltessétek Isten nyáját”. Jeremiáson keresztül az Úr azt mondta, hogy „azon a napon legelőket adok nekik, amelyek Isten bölcsességével fogják őket táplálni. Ma is egy pásztor legfontosabb kötelessége az, hogy tanítsa az embereket Isten bölcsességére.

Megjelentek tehát Izráel vénei a király előtt Hebrónban, és Dávid szövetséget kötött velük Hebrónban az ÚR színe előtt. Ők pedig fölkenték Dávidot Izráel királyává, ahogyan kijelentette Sámuel által az ÚR. Ezután Dávid egész Izráellel együtt elment Jeruzsálem, azaz Jebúsz alá, ahol a jebúsziai voltak az ország őslakói.

Jebúsz lakói ezt mondták Dávidnak: Nem jössz be ide! Dávid azonban elfoglalta Sion sziklavárát, és ez lett Dávid városa.

Azt mondta Dávid: Aki elsőnek vág le egy jebúszit, az lesz a fővezér! Mivel elsőnek Jóáb, Cerújá fia jutott föl, ő lett a fővezér.

Azután letelepedett Dávid a sziklavárban, ezért nevezték el azt Dávid városának.

És Dávid kiépítette a várost körös-körül, Millót és környékét, Jóáb pedig a város többi részét állította helyre.

Dávid egyre jobban emelkedett, mert vele volt a Seregek URa.

A továbbiakban Dávid vitéz harcosainak felsorolását olvashatjuk.

Ezek voltak szám szerint Dávid hősei: Jásobám, Hakmóni fia, egy főtiszt, aki úgy forgatta a lándzsáját, hogy egy ízben háromszáz embert döfött le.

Utána következett Eleázár, az ahóhi Dódó fia, egyike a három vitéznek.

Ő volt Dáviddal Efesz-Dammimban, ahova a filiszteusok harcra gyülekeztek. Volt ott egy árpával bevetett szántóföld. Amikor a hadinép megfutamodott a filiszteusok előtt, űk kiálltak annak a darab földnek a közepére, védték azt, és megverték a filiszteusokat. Így adott az ÚR nagy szabadulást.

Dávid egy nagyon érdekes ember, nagyon sok mindent csodálhatunk benne, és sok tettevel is azonosulhatunk. Egy olyan ember volt, aki szintén ugyanolyan gyengeségekkel küzdött, mint mi magunk. A tettei miatt nem építhette fel az Úr templomát, annak ellenére, hogy ez volt a szíve vágya. Ennek ellenére csodálnivaló bátorsága volt, és amikor mindenki megfutamodott a filiszteusok elűl, ő és Eleázár megálltak a föld közepén és ketten gyűzték le az egész hadsereget.

Egyszer a harminc vezér közül hárman elmentek Dávidhoz, a kűsziklára, Adullám barlangjába, a filiszteusok serege pedig a Refáim-vűlgyben táborozott.

Dávid akkor a sziklavárban volt, a filiszteusok elűrse pedig ugyanakkor Betlehemnél.

Dávid eltikkadt, és azt mondta: Ki hoz nekem ivűvizet a betlehemi kűtbűl, amely a kapunál van?

Akkor ez a három ember áttűrt a filiszteusok táborán, és vizet merűtett a betlehemi kűtbűl, amely a kapunál volt, elhozták és odavűtték Dávidnak. De Dávid nem akarta meginni, hanem kiűntűtte azt áldozatul az ÚRnak,

és ezt mondta: Isten mentsen meg attűl, hogy ilyet tegyek! Igyam meg ezeknek a férűiaknak a vűrét, akik az életűket kockáztatták?! Mert az életűket tették kockára, amikor azt elhozták. Ezűrt nem akarta meginni. Ilyeneket vitt vűghez ez a három vűtűz

Abisaj, Jűáb testvűre volt ennek a háromnak a vezetűje. ű úgy forgatta a lándzsáját, hogy háromszáz embert dűfűtt le. ű volt a leghűresebb a három közül.

A három közül a másik kettűnél tekintűysebb volt, ezűrt lett a parancsnokuk, de a hárómmal nem ért fűl.

A Kabceűlbűl valű Benájá, Jűjádá fia is kiválű ember volt, és nagy tetteket vitt vűghez. ű vágta le Műáb két bajnokát. ű ment le egy verembe is, és megűlt egy oroszlánt, amikor egyszer hó esett.

Ugyanű vágott le egy ötkűnyűknyi magas egyiptomi embert is, bár az egyiptomi kezűben akkora lándzsa volt, mint a szűvűszűk tartűfája. ű meg csak bottal ment rá, de kiragadta az egyiptomi kezűbűl a lándzsát, és a saját lándzsájával űlte meg.

Ilyeneket vitt vűghez Benájá, Jűjádá fia. ű is nevezetes volt, mint az a három vűtűz.

Tekintűyes volt a harminc kűzűtt, de a hárómmal nem ért fűl. Dávid a testűrűk vezetűjűvű tette.

53 perc